

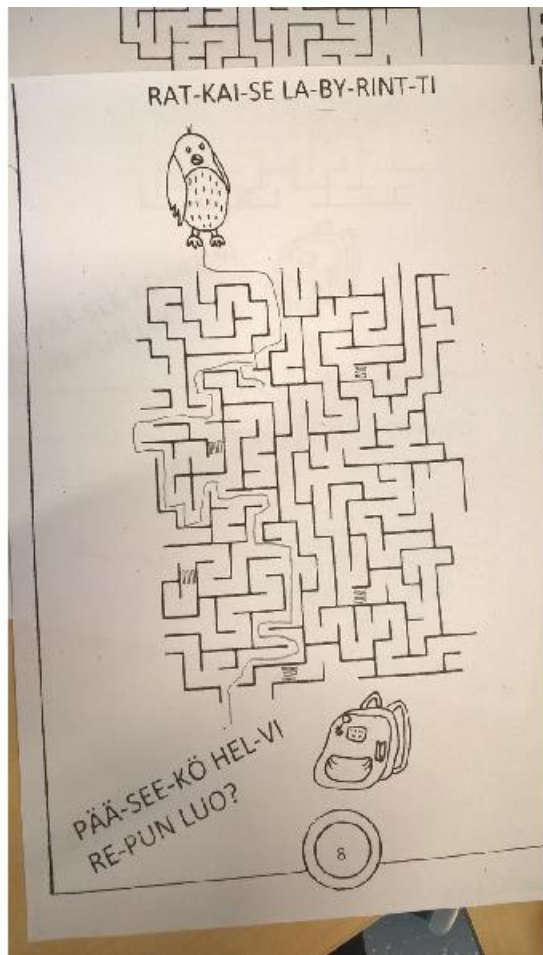
METKA-MATKA

Hanke koulumatkojen turvallisuuden lisäämiseksi 2018-2019

Kuopion Setlementti Puijola ry

Raportti

Oikealla kuvassa juuri painosta tullut Metka-
matka-puuhakirja.

METKA-MATKA

Hankkeen tarkoituksena oli luoda osallistavaa materiaalia iltapäiväkerhotoimintaan, Metka-matka-tehtävä- ja värityskirjan muodossa, jonka avulla lapsi voi miettiä omaa toimintaansa liikenteessä ja eri tilanteissa, joita koulumatkalla voi tulla vastaan. Turvallinen koulumatka ja tiedon lisääminen oli tärkein päämäärä. Kirjan lisäksi valmisteltiin kerhon ohjaajan opas, jossa käytiin läpi yhteisiä käytäntöjä kirjan läpikäymiseksi lapsien kanssa. Ohjaajan oppaassa oli myös värikuvia eri liikennemerkeistä, jotta ohjaaja osasi tarvittaessa ohjata oikein värityskuvan värittämiseen.

Kirjan valmistelu aloitettiin Puijolan iltapäiväkerhossa syksyllä 2018 suunnittelemalla ja hahmottelemalla kirjaan tulevia tehtäviä ja sivuja. Kirjan valmistelutyö vei aikaa ja tärkeää oli myös varmistaa moneen kertaan oikeinkirjoitus, tavutus ja sisältö, jossa oli mm. liikennemerkkejä ja käsityöohjeita. Kirjan tehtäviä pystyi tekemään yhdessä ja myös itsekseen. Kirjaa voidaan jatkossa kehittää ja lisätä siihen erilaisia tehtäviä liittyen kotimatkojen turvallisuuteen, tarpeen mukaan.

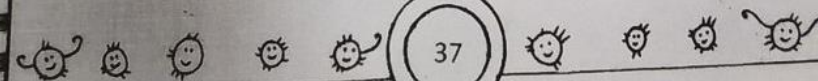
SA-LAI-NEN VIES-TI

KUN Y-HÄ LI-KEL-LÄ TÄT-TÄ-RÄÄ TI-ET
EN-NA-KOI: KAT-SO-PAS SO-VUS-SA
HY-MYI-IL-LEN VIN-HAS-TI E-RI
RI-VA-KOI-HIN SUUN-TIIN
TI-MANT-TI-SES-TI A-LA-TI.

SEL-VI-TÄ VIES-TI NÄIN:
LU-E JO-KA SA-NAS-TA VAIN EN-SIM-MÄI-
NEN TA-VU JA KIR-JOI-TA VIES-TI :

y-Li-tät-ti-en kat-so-hyvin-e-ri-suuntti-A-

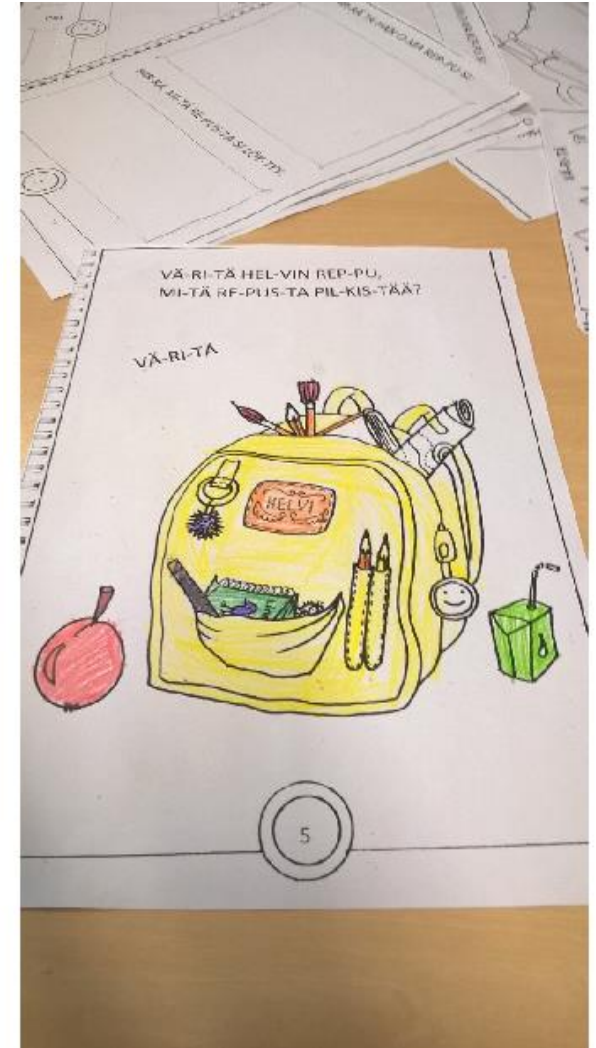

METKA-MATKA

Hankkeeseen osallistui Kuopion Setlementti Puijola ry:n kuusi iltapäiväkerhoa, joissa oli yhteensä 180 lasta. Hanke aloitettiin lasten väritys- ja puuhakirjan suunnittelulla iltapäivätoiminnan koordinaattorin toimesta ja n. 100-sivuinen Metka-matka-kirja saatiin valmiiksi ja painosta vuodenvaihteessa 2019. Kirja otettiin saman tien painosta tullessaan käyttöön kaikkiin kuuteen Puijolan iltapäiväkerhoihin. Kirjat toimitettiin kerhoihin hankkeen avustuksella hankittujen askartelutarvikkeiden kanssa. Kerhojen ohjaajat kävivät lasten kanssa kirjan teemaa ja tehtäviä läpi koko kevään 2019 ajan, toukokuun loppuun saakka. Hankkeen aikataulu toteutui hyvin ja suunnitellusti.

Ohjaajat tekivät kirjan erilaisia tehtäviä lasten kanssa ja ohjasivat oikeaan liikennekäyttäytymiseen. Lapset tekivät kirjan tehtäviä välin myös yhdessä tai yksinkin, ohjaajan kuitenkin ollessa kuuloetäisyydellä ja tarvittaessa osallistumassa keskusteluun. Kirjan tehtäviä tehdessä ja liikennekäyttäytymisestä keskustellessa, ilmi tuli monia huolia. Lapsia esimerkiksi pelottaa isot ja äänekkäät ja paikoin lujaakin vauhtia ajavat autot. Lapset myös usein pohtivat suojatien merkitystä, kuten että mitä jos ei kuljakaan suojatietä pitkin. Näissä tilanteissa huomattiin, että keskustelu asiasta oli ratkaisevassa roolissa. Kerhon ohjaaja paneutui keskustellen näihin tilanteisiin siten, että lapsi ymmärsi, kuinka toimitaan oikein ja että mistä esimerkiksi jokin pelko voisi johtua ja miten sitä käsitellään ja että kuinka tärkeää on kulkea suojatietä pitkin ja mitä tulee tehdä ennen suojatielle astumista.

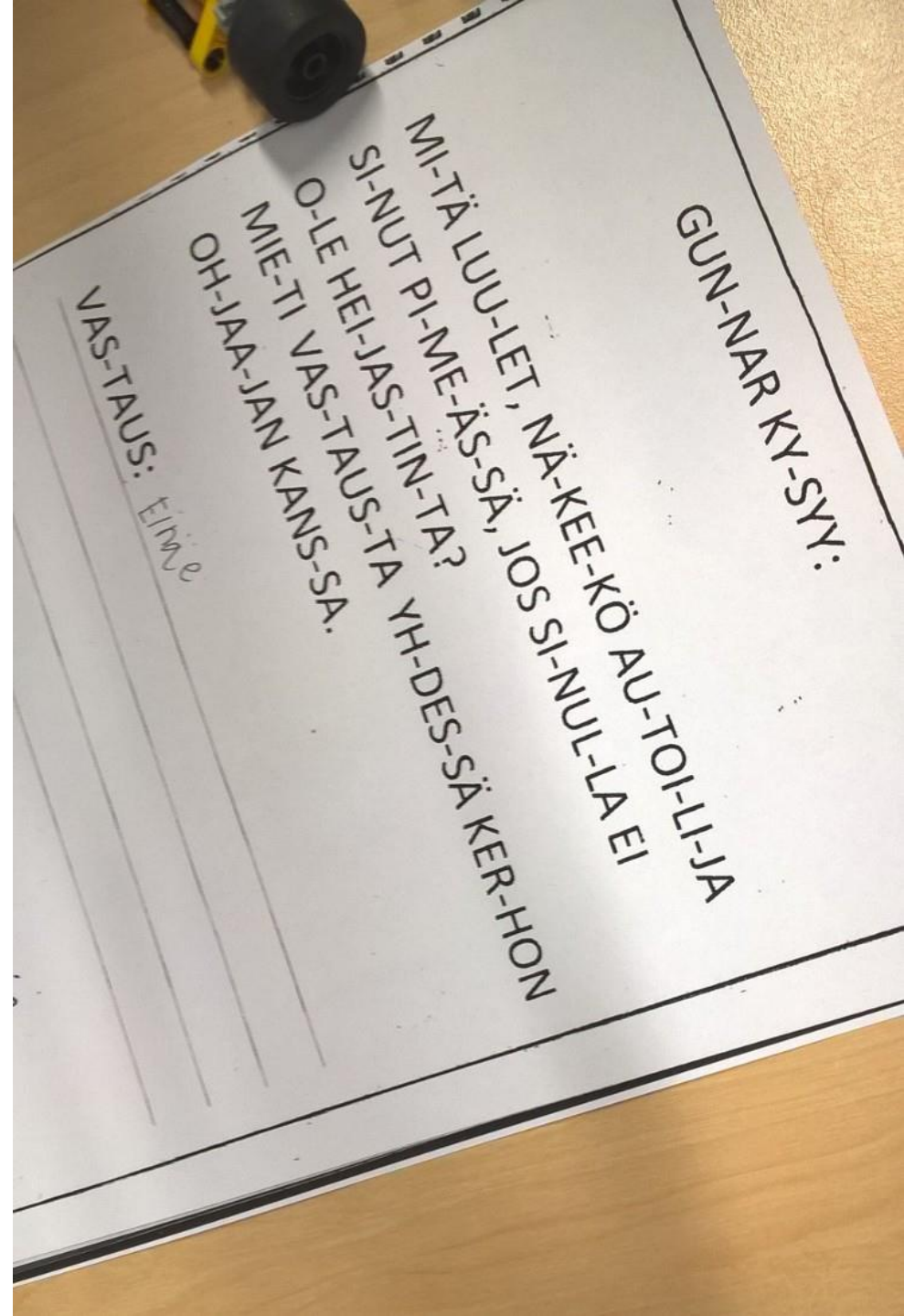
Tarvikkeita ja materiaaleja hankittiin iltapäiväkerhojen lasten käyttöön kattavasti. Tarvikkeet hankittiin Metka-matka – ohjekirjan askartelu- ja puuhatehtävien mukaisesti. Tarvikkeiden avulla valmistettiin erilaisia heijastimia ja pehmoleluja ja liikennemerkkien pienoismalleja. Lapsi havaitsi esimerkiksi heijastimen olemuksen, tutkiessaan heijastinkangasta ja heijastinlankaa.

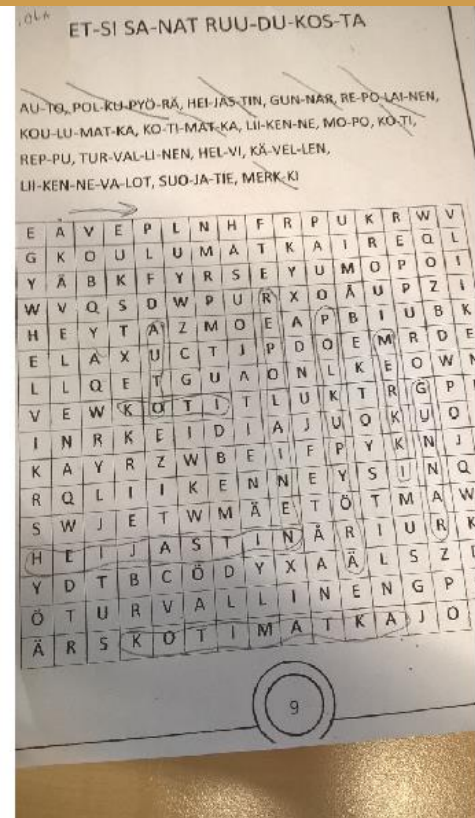

METKA-MATKA

Metka-matka-puuhakirjan tekeminen oli lapsista mukavaa ja toi kerhojemme toimintaan paljon uudenlaista sisältöä. Kirjassa seikkailee kaksi hahmoa, pöllö nimeltään Helvi ja kettu nimeltään Gunnar. Hahmot kuljettavat lapsia koko kirjan läpi ja kyselevät välillä erilaisia kysymyksiä, kuten esimerkiksi: “Mitä luulet, näkeekö autoilija sinut pimeässä, jos sinulla ei ole heijastinta? Mieti vastausta yhdessä kerhon ohjaajan kanssa.”

Tavutus kirjan tekstissä tuntui tärkeältä, koska iltapäiväkerhoissa lapset ovat juuri oppimassa ja osa vasta oppinut lukemaan. Kirjan tehtävien tekeminen ja liikennekäyttäytymisestä keskusteleminen kulki läpi kerhojen kevätkauden. Ohjaajien ja lasten välillä käytiin useita keskusteluja ja pohdintoja myös hankkeeseen varatun ajan ulkopuolella. Tämä oli hyvä huomata, koska lapset selkeästi jäivät pohtimaan kerhossa käytyjä asioita ja ohjeita liikenteeseen liittyen.

Iltapäiväkerhojemme toiminnan lähtökohta on lapsen vapaa luovuus, jota tuemme erilaisin toiminnoin ja tarvikkein. Myös hankkeen Metka-matka-kirjan tehtävät oli luotu tukemaan sekä luovuutta että oppimista. Ohjaajien huomioita Metka-matka-kirjan käytössä oli mm. että lapsi pääsi pohtimaan kysymyksiä liikenteestä eri tavoin, askarrellen, piirtäen, värittäen, keskustellen ja kaikki nämä tukivat myös oppimista turvallisesta liikennekäyttäytymisestä.

METKA-MATKA

Metka-matkan jatko:

Kerhomme jatkuvat jälleen ensi lukuvuonna elokuussa 2019- toukokuun loppuun 202, tällä kertaa viiden kerhon voimin. Lasten määrä kerhoissa on n. 100. Metka-matka jatkaa elämänsä uusien kerholaisten keskuudessa ja ohjaajat pääsevät tuomaan tutuksi turvallisen koulumatkan jaoikeanlaisen liikennekäyttäytymisen.

